

ΗΥ-112: Φυσική Ι
Χειμερινό Εξάμηνο 2018
Διδάσκων: Γ. Καφεντζής

Λύσεις Φροντιστηρίων

2ο Φροντιστήριο

Άσκηση 1.

Στο μέγιστο ύψος, έχουμε $u_y = 0$, και ο χρόνος για να φτάσει το πούμα αυτό το ύψος δίνεται από

$$u_{yf} = u_{yi} + a_y t \implies t = \frac{u_{yi}}{g} \quad (1)$$

Η κατακόρυφη μετατόπιση που έχει συμβεί σε αυτό το διάστημα είναι

$$\Delta y_{max} = u_{y,avg} t = \frac{u_{yi}^2}{2g} \quad (2)$$

Άρα αν $\Delta y_{max} = 4 \text{ m}$, τότε $u_{yi} = \sqrt{2g\Delta y_{max}} = \sqrt{2 \times 9.8 \times 4} = 8.85 \text{ m/s}$, οπότε αν η γωνία είναι $\theta = 45^\circ$, η αρχική ταχύτητα είναι

$$u_i = \frac{u_{yi}}{\sin \theta} = 12.5 \text{ m/s} \quad (3)$$

Άσκηση 2.

Αν θεωρήσουμε ως σημείο εκκίνησης μελέτης του προβλήματος ($t_i = 0$, $x_i = y_i = 0$) το σημείο όπου το ποτήρι “αφήνει” τον πάγκο, οι συντεταγμένες του ποτηριού για κάθε χρονική στιγμή t είναι

$$x_f = x_i + u_{xi} t + \frac{1}{2} a_x t^2 \implies x_f = u_{xi} t \quad (4)$$

αφού $x_i = 0$ και $a_x = 0$, και

$$y_f = y_i + u_{yi} t + \frac{1}{2} a_y t^2 \implies y_f = -\frac{1}{2} g t^2 \quad (5)$$

αφού $y_i = 0$ και $u_{yi} = 0$.

(α) Όταν το ποτήρι φτάνει στο πάτωμα, $y_f = h$ και $x_f = d$, έτσι

$$-h = -\frac{1}{2} g t^2 \implies t = \sqrt{\frac{2h}{g}} \quad (6)$$

είναι ο χρόνος της σύγκρουσης, ενώ

$$x_f = u_{xi} t \implies u_{xi} = \frac{d}{t} = d \sqrt{\frac{g}{2h}} \quad (7)$$

είναι η ταχύτητα που φεύγει το ποτήρι από τον πάγκο.

(β) Ακριβώς πριν τη σύγκρουση, η x -συνιστώσα της ταχύτητας είναι ίση με $u_{xf} = u_{xi}$ ενώ η y -συνιστώσα της είναι

$$u_{yf} = u_{yi} + a t \implies u_{yf} = -\sqrt{2gh} \quad (8)$$

Έπειτα, η κατεύθυνση της κίνησης πριν ακριβώς τη σύγκρουση είναι υπό γωνία

$$\theta = \tan^{-1} \frac{u_{yf}}{u_{xf}} = \tan^{-1} \frac{-\sqrt{2gh}}{d \sqrt{\frac{g}{2h}}} = \tan^{-1} \frac{-2h}{d} = -\tan^{-1} \frac{2h}{d} \quad (9)$$

κάτω από το οριζόντιο άξονα.

Άσκηση 3.

(α) Ο “χρόνος πτήσης” μιας σταγόνας νερού του καταρράκτη είναι

$$y_f = y_i + u_{yi}t + \frac{1}{2}a_y t^2 \implies 0 = y_i - \frac{1}{2}gt^2 \implies t = \sqrt{\frac{2y_1}{g}} = \sqrt{\frac{2h}{g}} = 0.693 \text{ s} \quad (10)$$

Το οριζόντιο εύρος του καταρράκτη είναι

$$x_f = x_i + u_{xi}t + \frac{1}{2}a_x t^2 = 1.18 \text{ m} \quad (11)$$

Άρα υπάρχει χώρος για τους πεζούς.

(β) Τώρα έχουμε

$$0 = y_2 + 0 - \frac{1}{2}gt^2 = \frac{y_1}{12} - \frac{1}{2}gt^2 \implies t_2 = \frac{t_1}{\sqrt{12}} \quad (12)$$

Ακολουθώντας τα ίδια βήματα με πριν, έχουμε

$$u_2 = \frac{x_1}{t_1 \sqrt{12}} = \frac{u_1}{\sqrt{12}} = 0.49 \text{ m/s} \quad (13)$$

Άσκηση 4.

g) Βρίσκουμε το χρόνο

$$y_f = -\frac{1}{2}gt^2 \implies -h = -\frac{1}{2}gt^2 \quad (14)$$

$$t = \sqrt{\frac{2h}{g}} = 3.19 \text{ s} \quad (15)$$

h) Τη στιγμή του χτυπήματος της πέτρας στο νερό, έχουμε $u_{xf} = u_{xi} = 18 \text{ m/s}$, και η κάθετη συνιστώσα είναι

$$u_{yf} = -gt = -g\sqrt{\frac{2h}{g}} = -31.3 \text{ m/s} \quad (16)$$

Οπότε

$$u_f = \sqrt{u_{xf}^2 + u_{yf}^2} = 36.1 \text{ m/s} \quad (17)$$

και

$$\theta_f = \tan^{-1} \frac{u_{yf}}{u_{xf}} = \tan^{-1} \frac{-31.3}{18} = -60^\circ \quad (18)$$

γιατί η ταχύτητα “δείχνει” προς το 4ο τεταρτημόριο (αφού η y -συνιστώσα της είναι αρνητική).

Άσκηση 5.

Η αρχική y -συνιστώσα της ταχύτητας είναι

$$u_{yi} = u_i \sin \theta = 3.46 \text{ m/s} \quad (19)$$

και η y -συνιστώσα της είναι

$$y_f = y_i + u_{yi}t + \frac{1}{2}a_y t^2 = h + u_i \sin \theta t - \frac{1}{2}gt^2 \quad (20)$$

που μας δίνει

$$y_f = 2.5 + 3.46t - 4.9t^2 \quad (21)$$

Θεωρώντας ότι η επιφάνεια του νερού είναι στη θέση $y = 0$, τότε στο νερό

$$4.9t^2 - 3.46t - 2.5 = 0 \quad (22)$$

και κρατώντας τη θετική ρίζα, έχουμε $t = 1.15$ s. Η y -συνιστώσα της ταχύτητας της πέτρας όταν φτάνει στο νερό σε χρόνο t είναι

$$u_{yf} = u_{yi} + a_y t = -7.81 \text{ m/s} \quad (23)$$

Όταν η πέτρα μπει στο νερό, η ταχύτητά της (και άρα οι συνιστώσες της) μειώνονται στο μισό. Άρα

$$u_{yi} = -3.91 \text{ m/s} \quad (24)$$

Όσο η πέτρα κινείται στο νερό, η y -συνιστώσα της είναι

$$y_f = y_i + u_{yi}t + \frac{1}{2}a_y t^2 = -3.91t \quad (25)$$

Αφού ο πάτος της πισίνας είναι στα $y_f = -3$ m, έχουμε

$$y_f = -3.91t = -3 \implies t = 0.77 \text{ s} \quad (26)$$

Άρα τελικά ο συνολικός χρόνος που χρειάζεται η πέτρα για να φτάσει στον πάτο είναι

$$T = 1.15 + 0.77 = 1.92 \text{ s} \quad (27)$$